

Centenarul eroului necunoscut (1923-2023)

2023 - Anul OȘTAȘULUI NECUNOSCUȚ AL ROMÂNIEI

Col.(r) Grigore RADOSLAVESCU

Potrivit Memorandumului Guvernului sărbătorirea Centenarului Mormântului Ostașului Necunoscut (17 mai 1923 – 17 mai 2023) și instituirea anului 2023 – „Anul Ostașului Necunoscut al României”, în luna mai a.c. au fost inițiate ample demersuri necesare la nivel instituțional pentru a marca anul 2023 prin diverse evenimente comemorative, științifice, cultural-educative și alte acțiuni cu tematică specifică cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la amenajarea Mormântului Ostașului Necunoscut în Parcul Carol I din București, ca simbol al recunoștinței naționale față de jertfa tuturor eroilor necunoscuți care au căzut la datorie pentru libertate, credință și întregirea neamului.

■
În luna mai a anului 2023, țara noastră a celebrat împlinirea a 100 de ani de la desemnarea Ostașului Necunoscut al României, respectiv de la amenajarea Mormântului Ostașului Necunoscut în Parcul Carol I din București, ca simbol al jertfei tuturor eroilor neidentificați căzuți la datorie pentru libertate, credință și întregirea neamului, Mormântul Ostașului Necunoscut reprezentând un simbol al recunoștinței naționale față de sacrificiul eroilor Patriei și eoriei eroilor neamului care s-au jertfit pe câmpul de luptă, urmând exemplul Franței.

În anul 1923, în semn de veșnică cinstită, statul român a decis ca simbolul sacrificiului celor mulți, căzuți în Războiul pentru Întregirea Neamului, să fie evocat de osemintele unuia dintre ostașii anonimi decedați în luptele de la Mărășești, Mărăști, Oituz, Târgu-Ocna, Jiu, Prahova, București, Dobrogea, Ardeal și Basarabia.

Exhumarea rămășițelor pământești ale eroilor necunoscuți a fost urmată de așezarea acestora în zece sicrie de stejar, căptușite cu tablă de zinc și depuse în Biserica „Adormirea Maicii Domnului” de la Mărășești, în ziua de 13 mai 1923. Alegerea sicriului cu osemintele Ostașului Necunoscut a aparținut elevului Amilcar C. Săndulescu (de la Liceul Militar „Dimitrie A. Sturdza” din Craiova, premiant și orfan de război) care, în fața celui de-al patrulea sicriu, a îngenunchat și a rostit cuvintele legendare: „Acesta este tatăl meu”. După desemnarea Eroului Necunoscut, celelalte nouă sicrie au fost duse, la loc de aleasă cinstită, în Cimitirul Eroilor din Mărășești și îngropate cu onoruri militare în ziua de 14 mai 1923.

A doua zi, la 15 mai, sicriul cu Eroul Necunoscut, împodobit cu pânza tricoloră, a fost purtat pe brațe de către o gardă de ofițeri,

cavaleri ai ordinului militar „Mihai Viteazul” și depus pe vagonul-platformă al unui tren special, cu destinația București, unde a ajuns în aceeași zi, la orele după-amiezii. În Gara de Nord era așteptat de oficiali ai statului și personalități politice și militare, iar Regele Ferdinand, îmbrăcat în uniformă de general a Regimentului de Escortă Regală, a trecut în revistă compania de onoare. Apoi sicriul a fost depus pe un catafalc drapat cu steagul și însemnele României, iar după oficierea serviciului religios și onorurile militare, a fost așezat pe un afet de tun, tras de opt cai și transportat astfel în cadrul unui lung cortegiu până la Biserica „Mihai Vodă”. Aici, sicriul a rămas pe toată durata zilei de 16 mai, pentru ca publicul bucureștean să poată veni în pelerinaj.

În ziua de 17 mai 1923, în prezența familiei regale, a membrilor guvernului, a corpurilor legiuitoare și a unui numeros public, în Parcul Carol a avut loc ceremonia reînhumării Eroului Necunoscut. S-a oficiat serviciul divin, iar la miezul zilei sirena Arsenalului Armatei și clopotele bisericilor vesteau coborârea în lăcașul de veci a Ostașului Necunoscut. În cadrul discursului, Regele Ferdinand I a impresionat asistența cu următoarele cuvinte: „Cu cununi de laur erau întâmpinați în vechime biruitorii sub arcuiri de triumf și tot cu cununi de laur se cinsteau mucenicii credinței

mântuitoare. Cununa de laur ce-ți aduce întâiul Rege al României Mari, ție ostașului fără nume, care intrupei, de acum și până în veac, jertfa sutelor de mii de vieți închinată pe altarul patriei pentru mărirea și unitatea națională, este și cununa muceniei și cununa biruitorului. Toată suflarea românească, în clipa aceasta își îndreaptă gândurile patriotice spre tine, simbolul jertfei și al vitejiei; toți ochii lăcrimează, toate inimile bat, acum, pentru cei iubiți ai lor, cari, singuri sub cerul lui Dumnezeu, sau în vitejia luptelor au închis ochii departe de orice mângâiere. Iar înaintea locașului tău de veci se închină azi, cu adâncă recunoștință, Țara întregă, căci fără nume fiind, ești al neamului întreg”.

Mormântul Ostașului Necunoscut era reprezentat de o criptă, acoperită cu o lespeadă de piatră decorată cu sculpturi florale, pe care s-a încrustat epitaful: „Aici doarme fericit întru Domnul Ostașul Necunoscut, săvârșit din viață în jertfa pentru unitatea neamului românesc. Pe oasele lui odihnește pământul României întregite 1916-1919”. Ostașul Român Necunoscut a fost decorat, în anul 1923, cu: Medalia „Virtutea militară” de război clasa I (de către Regele Ferdinand I al României), Medalia „Crucea de război 1914-1918” (Franța), Medalia de onoare a Congresului (SUA), Coroana din frunze de

stejar (de către Regele Alexandru al II-lea al Serbiei), Crucea de război (Cehoslovacia), iar în anul 1929 a primit Crucea de război cu frunze (Belgia).

Ansamblul funerar a fost executat în 1927 după planurile sculptorului Emil Willy Becker. Tot atunci, prin grija Asociației Cultul Patriei, s-a aprins o candelă, a cărei flacără ardea zi și noapte. Ulterior, la 28 octombrie 1934, lângă mormânt a fost ridicată și sfințită o cruce.

Din 1959 până în 1991, locul Mormântului Ostașului Necunoscut a fost în fața Mausoleului de la Mărășești.

În timpul regimului comunist, în noaptea de 22 spre 23 decembrie 1958, monumentul funerar al Eroului Necunoscut a fost demontat și strămutat, în mare taină, la Mausoleul din Mărășești. Abia după 1989, la insistențele Ministerului Apărării Naționale, ale Asociației Naționale a Veteranilor de Război și ale unor partide politice, guvernul român a aprobat readucerea în Capitală a sicriului cu osemintele Ostașului Necunoscut. La data de 26 octombrie 1991, Eroul Necunoscut a revenit acolo unde îi era locul de veci, în Parcul Carol I, iar la 25 noiembrie 2006 a avut loc ceremonia strămutării Mormântului Ostașului Necunoscut la locul original, din 1923, pe explanada din fața actualului Memorial al Eroilor Neamului.

